

Frustrerande föräldrar: Ge oss fler timmar att lära oss teckenspråk

8 december 2023

Foto: Kristoffer Kold Erlandsen

Föräldrar till döva och hörselskadade barn anser att de 240 timmar de får för att lära sig teckenspråk inte räcker. Skolverket håller med. Utbildningsministern har sett över frågan i elva månader.

- I värsta fall blir vår son ensam i tecknandet, säger pappan Anders Löfving.

I Sixtens rum är drömfångaren, kuddarna och gosedjuren turkosa. På sängbordet står en turkost pärlad handflata som visar "I love you" och ett inramat turkost vykort visar det svenska teckenspråkets handalfabet. Som ett undantag svävar en silvrig sjuva från hans födelsedag. Sixten är hörselskadad och älskar turkost som är teckenspråkets färg.

- Med teckenspråk kan man prata hemligt, säger han.

När Sixten föddes tog hans föräldrar, Anders Löfving och Cecilia Granlund Löfving, emot nyheten om hörselskadan med sorg och oro - men sen vände det.

- Det kan till och med ha varit på TUFF som jag insåg att det här hade berikat oss. En ny värld med fantastiska möten med människor i olika livssituationer, säger Anders Löfving.

TUFF, Teckenspråksutbildning för föräldrar, ger föräldrar till barn med hörselnedsättning eller dövhet rätt till 240 timmars utbildning om teckenspråk.

Snäckan på Sixtens hörapparater har en bild på en Roblox-figur. Förr var det Bamse, Pokémon och familjens vita kanin. Hörapparaterna hjälper honom att höra mer men inte perfekt. Föräldrarna berättar att det var mycket som han hörde fel på, ibland gjorde det att syskonen bråkade. Men med tecken som stöd kunde familjen skilja på "sko" och "ko", som tecknas på väldigt olika sätt. Han kan luta sig mot teckenspråket när hörapparaterna inte funkar eller om hörseln blir sämre, säger föräldrarna.

På TUFF lär föräldrarna sig det grammatiska - att ansiktsuttryck, tecknens placeringar och rörelser påverkar betydelsen. Pekar du på ditt hjärta en gång tecknar du "jag" men pekar du två gånger så tecknar du "hjärta". Tecknar du "jag" med höjda ögonbryn frågar du "jag?" men sänker du ögonbrynen så säger du "jag!". Detta är grunden. Därför är 240 timmar för lite, säger föräldrarna.

Skolverket tog upp detta redan år 2004. Även Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, har bett om att reglerna ska ses över. Nästan 1 000 personer skrev även på en namninsamling där bland annat föräldrar som snart använt alla sina timmar uttryckt frustration.

"Våra timmar är snart slut och vi är inte fullärda! Vi är så ledsen över att nu behöva hushålla med de sista få timmarna!" skrev Cecilia Granlund Löfving i namninsamlingen. SFI (Svenska för invandrare) ges obegränsat antal timmar, det känns orättvist, säger hon.

Ändå visar en rapport från SPSM att en majoritet inte genomför fler än 50 timmar på TUFF. Bland annat för att föräldrarna tycker att teckenspråket inte behövs när barnet blir äldre. Men Sixtens föräldrar säger att det också är för att föräldrar sparar sina timmar till senare eller att man från början vet att 240 timmar inte räcker och slutar. Självalde de att lära sig teckenspråk tidigt.

- Vi jobbar med barn och vet hur viktigt det är att lägga grunden tidigt, säger Cecilia Granlund Löfving.

Teckenspråkslektionen i skolan är ny för Sixten och nu kommer han hem med egna tecken.

- Helt plötsligt så bara smäller det till och han kan hur mycket som helst, säger Anders Löfving.

Föräldrarna är oroliga för att deras teckenspråk inte utvecklas och stimuleras. Att sonen till sist ska bli deras lärare.

Teckenrapport har kontaktat utbildningsministern, Mats Persson, som ansvarar för frågan. Hans pressekreterare säger att frågan bereds inom Regeringskansliet. Till Sveriges Radio i december år 2022 sa Mats Persson:

- ...vi analyserar och följer det väldigt noga just nu. Sen exakt vilken modell man ska ha längre fram, det tittar vi på.

- De skjuter på det tills någon har glömt det. Det är skittråkigt, säger Anders Löfving.

När timmarna tar slut ska Cecilia Granlund Löfving och Anders Löfving försöka ta vara på varenda möjlighet att få utveckla sitt teckenspråk. Oavsett om det kostar pengar, säger de.

Kristoffer Kold Erlandsen

nyhet@teckenbro.com

Döv resenär kritiserar otilgängliga tåg tjänster i Storbritannien

8 december 2023

Foto: Adobe stock

En döv brittisk kvinna, Kirsty-Jade, har framfört stark kritik mot Storbritanniens tåg tjänster och påstått att de är "otillgängliga" för personer med hörselskador. Hennes påstående grundas på en händelse då hon och hennes döva partner reste från Leeds till London för att delta i Deaf Rave-festivalen. Under resan upplevde deras tåg tekniska problem, och trots att ett tillkännagivande gjordes om att tåget var inställt och återvände till stationen, förblev Kirsty-Jade ovetande om situationen.

Eftersom Kirsty-Jade är döv kunde hon inte höra tillkännagivandet. Istället använde hon Instagrams automatiska undertexter för att få information om det inställda tåget. Hon och hennes partner mötte ytterligare problem vid återkomsten till Leeds, då de var tvungna att använda meddelanden på sina telefoner för att be personalen boka en taxi till King's Cross, vilket resulterade i att de nådde London klockan 04:00.

Denna incident har fått Kirsty-Jade att dela sina erfarenheter på sociala medier i

syfte att öka medvetenheten om de utmaningar och svårigheter som många döva personer står inför när de reser med kollektivtrafiken. Hon betonar vikten av tillgänglig information och hur bristen på detta skapar komplexa och oroande situationer för döva individer.

Kirsty-Jade lyfter även fram behovet av att involvera döva personer i utformningen av kollektivtrafiksystem och teknologier för att säkerställa tillgänglighet från början. Hon framhäver att om döva personer är en del av processen kommer problem som dessa att undvikas, och kollektivtrafiksystemet kan utvecklas på ett sätt som möter behoven hos alla passagerare, oavsett hörselstatus.

Hennes berättelse har engagerat och fått stöd från många på sociala medier, där personer med olika hörselkapacitet har delat sina egna utmaningar och frustrationer med otillgängliga tillkännagivanden och bristande information vid resor.

I en tid då samhället strävar efter ökad inkludering och tillgänglighet för alla, pekar Kirsty-Jades upplevelse på vikten av att överväga och anpassa kollektivtrafiksystemet för att möta behoven hos personer med hörselskador, och att skapa en mer tillgänglig och jämlik resmiljö för alla resenärer.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

HLR på teckenspråk

8 december 2023

Foto: Robin Slätt / FHDBF

Föreningen för Hörselskadade och Döva barn med familjer, FHDBF, har genomfört ett två-årigt projekt tillsammans med Riksförbundet HjärtLung Botkyrka-Salem. Projektet går ut på att skapa utbildningsmaterial för att underlätta döva och hörselskadade vid Hjärt- och lungräddningsutbildningar. Vi på Teckenrapport har fått en intervjustund med projektledaren Robin Slätt.

Robin berättar att de flesta hjärtstopp händer utanför sjukhus. Av dessa är det bara cirka 12 % som lyckas räddas till liv. Om man ger hjärt- och lungräddning, HLR, så ger det den drabbade personen 2 till 3 gånger större chans att överleva tills ambulansen kommer. Det är därför kunskap om HLR är så viktigt.

Projektet vann nyligen Årets patientföreträdare 2022, är nu en finalkandidat till Årets initiativ och dessutom nominerad till Främjande av mänskliga rättigheter. Projektet, som handlar om att utbilda teckenspråkiga instruktörer i HLR samt översätta existerande HLR-filmer till teckenspråk, kom till på grund av två anledningar. Den ena var Robins intresse för havslivräddning. När han ville gå på utbildningen så funderade både han och utbildaren hur det skulle gå, med tanke på hans hörselskada. Han sa då att han ändå ville testa och efter två veckor fick han examen i havslivräddning. Den andra anledningen var en mamma till två hörselskadade barn som känner en HLR-instruktör som upplever några hinder kring utbildning för döva och hörselskadade på grund av tolksituationen.

Efter projektets slut har åtta HLR-instruktörer för barn och sju för vuxna utbildats genom projektet. Dessutom är HLR-filmer för vuxna nu färdigöversatta till svenskt teckenspråk, något som uppskattades av Riksförbundet HLR. Projektet har även hunnit åka till Västanvik och utbilda folkhögskolans deltagare i HLR. FHDBF har också anordnat HLR-kurs för sina medlemmar.

FHDBF har som mål att skapa nya projekt för att göra egna HLR-filmer. De materialfilmerna projektet hittills har gjort är en ren översättning från tal och text till teckenspråk. FHDBF vill göra utbildningsmaterial ur dövas perspektiv. Då är filmerna mer visuella med olika exemplar och tempot mer rätt så att man hinner syssna på den som tecknar och sen titta på bilder/småfilmer.

Önskas HLR-utbildning på teckenspråk kan kontakt tas med FHDBF.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Oscarvinnaren hyllar sin pappa genom kortfilmen "To My Father"

8 december 2023

Foto: Privat

I en gripande kortfilm berättar den döva skådespelaren Troy Kotsur om sin resa till att vinna en Oscar och om sin fars betydelse. Fadern som blev förlamad från nacken och nedåt i en tragisk bilolycka 1987. Kortfilmen heter "To My Father" och visades första gången vid sommarens Tribeca Film Festival i USA.

Troy skrev historia som den första döva manliga skådespelaren att vinna en Oscar år 2022. När Troy tog emot priset var hans tankar hos fadern, som han hyllade genom att dedikera priset till honom. Fadern, Leonard "Len" Kotsur, var polischef i Mesa, Arizona. Len lärde sig ASL, trots att det på den tiden i USA inte var vanligt. Sex månader efter olyckan där Len blev förlamad från nacken och nedåt, återgick han till sitt arbete som polischef. Efter olyckan utvecklade Troy och Len egna tecken baserade på de gester Len kunde hantera. Len dog år 2001.

Troy fortsätter att hylla sin far genom att i kortfilmen berätta om honom och hur han format Troy. Kortfilmen visar hur de båda övervann hinder och fördjupade sin relation. Troy lyfter också upp budskapet att det inte finns något fel med teckenspråk eller att vara döv.

Kortfilmen är regisserad av Sean Schiavolin och har premiär den 7 december. Kortfilmen kan då ses på X (fd. Twitter), Youtube eller på plattformen "Dad Saves America".

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

Två miljoner extra till Teater Manu 2024

8 december 2023

Foto: Tomas Kold / Teater Manu

Teater Manu har kämpat länge för ökade ekonomiska resurser för att expandera sitt kulturella utbud och öka tillgängligheten för döva och teckenspråksanvändare över hela Norge på norskt teckenspråk. Teater Manus teaterchef, Janne Langaas har haft flera möten med politiker och har fått särskilt stöd från Socialistisk Vänsterpartiet (SV) genom politikern Kathy Lie. Det har lett till att Teater Manu nu har säkrat ytterligare två miljoner norska kronor år 2024.

Detta extra stöd markerar en ökad uppmärksamhet på behovet av konst och kultur på teckenspråk, vilket har setts och bekräftats av politikerna. Pengarna möjliggör fler teaterföreställningar och projekt, framför allt för teckenspråkiga barn och ungdomar. Tidigare har antalet föreställningar begränsats till 2-3 föreställningar, nu strävar teatern efter.

Teater Manu ser dessa extra medel som ett stort steg framåt för att kunna erbjuda ett rikt kulturprogram till Norges teckenspråkiga samhälle, bestående av 20-25 000 individer. Deras ambition är att nå ut till fler, inklusive mindre orter, med både stora och små föreställningar.

Teaterchefen Janne Langaas uttrycker stor stolthet över teaterns ansträngningar det senaste året och riktar sitt tack till några partier för deras stöd.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

NFL-spelaren undviker böter genom att använda ASL

8 december 2023

Foto: Seahawk press

DK Metcalf, en spelare från det amerikanska fotbollslaget Seattle Seahawk, har utvecklat ett oväntat sätt att undvika stränga böter från NFL. Det gör han genom att använda amerikanskt teckenspråk, ASL, för att provocera sina motståndare. Efter att tidigare ha fått betydande böter för firande på planen, har Metcalf tagit saken i egna händer och använder nu teckenspråk för att "trash talka" utan att riskera påföljder från ligan.

Metcalf har tidigare bötfällts över 100 000 kr för överdrivet firande och osportsligt uppträdande. Under matchen mot Dallas Cowboys visade han upp sin nya strategi. Efter att ha anslutit till en 73-yard touchdown, använde Metcalf ASL och formade orden "Stand on business" som i översättningen betyder "Ta hand om din skit" i riktning mot Cowboys-fansen. Trots att hans teckenspråkssymboler kan vara svåra att uppfatta för en bredare publik, har Metcalf ändå lyckats skapa en ny form av kommunikation på fotbollsplanen.

Genom att ta teckenspråkslektioner på sin fritid har Metcalf hittat en kreativ lösning på den hårda regleringen kring firande och provocerande beteende i NFL. Under en intervju i The Rich Eisen Show avslöjade Metcalf anledningen till sin nya strategi: "Jag fick bara en massa böter för saker som jag sa på planen, så nu får jag teckna det jag säger istället".

Medan NFL ofta har varit sträng i sina påföljder för osportsligt beteende, visar Metcalfs strategi sig vara en väg att kringgå dessa regler. Hans val att lära sig teckenspråk för att undvika böter samtidigt som han fortsätter provocera på planen har gett upphov till en ny form av kommunikation inom amerikansk fotboll och har fått både fans och motståndare att reflektera över ligan och dess regler kring firande och osportsligt beteende.

Metcalfs förändrade tillvägagångssätt har väckt intresse och även frågor om huruvida domare på planen skulle kunna förstå ASL och därmed kunna tolka hans budskap. Metcalf tog upp detta under intervjun och sa att om en domare kan

teckenspråk så skulle de kunna ha en separat dialog på sidan om spelet.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tv-showen vann en award för inkludering

8 december 2023

Foto: RTE

Den irländska tv-showen "Dizzy Deliveries" har vunnit en prestigefylld Clio Entertainment Award för Public Relations for Social Good för sitt inkluderande av Lámh, en alternativkommunikation till teckenspråk, för personer med intellektuella funktionsnedsättningar. I en glittrande ceremoni i Hollywood besegrade serien konkurrenter som Netflix, National Geographic och MTV.

Lámh, baserat på irländskt teckenspråk (ISL), används av personer med Downs syndrom, autism och andra funktionsnedsättningar. Nästan 600 tecken i Lámh gör det enkelt att lära och använda. Dess framträdande på "Dizzy Deliveries" har inte bara haft en pedagogisk fördel, med tre nya tecken undervisade i varje avsnitt, utan har också öppnat dörrar för inkludering.

Cúán Mac Conghail, producenten, berättade att Lámh introducerades "av misstag" när Clíona Ní Chíosain använde det i en annan RTÉ-serie. Responsen var överväldigande, och Lámh-projektet föddes.

"Dizzy Deliveries" har blivit RTÉJr's mest populära show på RTÉ Player och sträcker sig långt bortom Lámh-samhället. Projektet, som var tänkt som en positiv kraft i barnens liv och en röst för de som kände sig förbisedda, har överträffat förväntningarna och erhållit globalt erkännande.

Trots att de inte kunde närvara vid den glamorösa ceremonin i Los Angeles ser

teamet redan fram emot säsong två, vilket garanterar att Lámh kommer att förbli på irländska skärmar i framtiden.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

En nästan påkörd dövblind man kräver ökad medvetenhet om trafiksäkerhet

8 december 2023

Foto: Katie Griffin/CTV News Ottawa

Kevin Frost, en man från Ottawa som lider av Ushers syndrom - en sjukdom som påverkar både hörsel och syn, uttalar sig efter att ha undkommit en farlig incident i Orléans den här veckan. Frost, som har endast tre procent av sin syn och nio procent av sin hörsel, korsade Jeanne-d'Arc Boulevard och Youville Drive med sin servicehund Woody när de nästan blev påkörda av ett fordon.

Den femåriga chokladlabradoodlen, Woody, som är Frost's livlina trycktes, plötsligt i korsningen, in i Frost, men båda klarade sig utan fysiska skador. Trots den nära påkörningen betonar Frost vikten av ökad medvetenhet om trafiksäkerhet och hävdar att han inte försöker straffa föraren utan snarare önskar en uppriktig ursäkt och ett positivt lärande.

Fordonet fortsatte efter incidenten, och trots att Frost inte kunde få registreringsnumret, har han gjort en polisanmälan. Lokala restaurangen The Bad Alibi bidrog med säkerhetsfilmer från händelsen, vilket inte visade själva påverkan men klargjorde att Woody stoppades vid korsningen.

Frost, en trefaldig världsmästare i kanadensisk skridskoåkning, har kämpat för tillgänglighet och medvetenhet om människor med servicehundar och andra

hjälpmedel. Han understryker vikten av att ge extra tid och uppmärksamhet åt människor med servicehundar, käppar, rullstolar och äldre, och uppmanar allmänheten att ta några extra sekunder för att möjliggöra en säker övergång över gatan.

Det nära samtalet kommer bara några månader efter en annan incident där Frost nekades service av en samåkningsförare på flygplatsen i Ottawa på grund av sin servicehund. Frost har tidigare delat med sig av sin livshistoria i boken "Deaf Blind Champion, A true story of hope, inspiration and excellence in sport and life," och en del av intäkterna går till kanadensiska guidehundar för blinda.

Frost avslutar med att betona sin tacksamhet över att både han och Woody undkom fysiska skador och uppmanar samhället att vara mer medvetet och stöttande gentemot personer med funktionsnedsättningar.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döv misstänkt för mord på bonde i Nigeria

8 december 2023

Foto: Adobe stock

En döv man har gripits av polisen i Ekiti, Nigeria, efter att ha anklagats för mord på en bonde vid Ipole Farm Settlement. Utredningen pågår för att klargöra omständigheterna kring det påstådda dådet.

Enligt vittnen hade den döve mannen, Sunday Alabi, försökt stjäla jordbruksprodukter från Sikirus gård och när han konfronterades av bonden eskalerade situationen till våld och då använde Sunday en machete mot Sikirus. Innan han dog hann Sikirus ropa efter hjälp och bönderna i närheten hörde honom. När de kom fram till hans bondgård så var det för sent. Han hade avlidit av bland annat ett djupt machetehugg i huvudet och halsen. Bönderna övermannade den

misstänkte och överlämnade sedan honom till polisen. Sikirus död har väckt oro i samhället, och många invånare har krävt rättvisa i fallet.

Sunday Abutu, talesperson för polisen, bekräftade gripandet och meddelade att en utredning har påbörjats. Polisen håller för närvarande den misstänkte i förvar och kommer att vidta lämpliga rättsliga åtgärder efter att utredningen har slutförts.

Polisen i Ekiti säger att de utreder händelsen noggrant och säkerställer att rättvisa skipas. Det återstår att se om Sunday, kommer att åtalas och ställas inför rätta för mordet på bonden Sikiru.

Händelsen belyser behovet av att utreda brott omsorgsfullt och rättvist, oavsett de inblandades funktionsförmåga, och att samhället kräver rättvisa för offren. Polisen kommer att fortsätta att samarbeta med lokalsamhället för att säkerställa att rättvisa följs och att de skyldiga hålls ansvariga för sina påstådda brott.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Ny bulgarisk digital plattform och mobilapp för översättning

8 december 2023

Foto: Adobe stock

Ministeriet för arbetsmarknad och socialpolitik, MTSP, planerar att skapa en plattform för översättningstjänster till och från bulgariska teckenspråket som en del av Human Resources Development Programme.

Beslutet har godkänts av programövervakningskommittén och tillkännagavs av MTSP. En budget på 3 miljoner BGN (cirka 17,4 miljoner svenska kronor) har allokerats till projektet, där MTSP är huvudmottagaren. Samarbetande partners inkluderar Socialstyrelsen och Myndigheten för personer med funktionsnedsättningar.

Socialdepartementet meddelar att projektets mål är att säkerställa lika tillgång till administrativa tjänster för döva och dövblinda. Projektets aktiviteter omfattar utbildning av tolkar och personal vid relevanta institutioner.

Genom en omfattande informationskampanj kommer de nya digitala produkterna och funktionerna i plattformen och mobilappen att marknadsföras. Målet är att förbättra kompetensen hos de 570 anställda inom verksamheterna och ge stöd till 150 dövblinda.

Genom teknik och utbildningsinitiativ strävar projektet efter att minska tillgänglighetsgapet och stärka den marginaliserade gemenskapen.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com